

LÖĞRENME ALANI

BİRLİKTE

YAŞAMAK

ÜNİTE ÖN DEĞERLENDİRME SORULARI

- ❖ Grup nedir? Bir topluluğun grup olması için hangi özelliklere sahip olması gerekmektedir açıklayınız.
- ❖ Rol nedir açıklayınız? Toplumsal rollerimize örnek veriniz.
- ❖ Grup içindeki rollerin zamanla nasıl değiştiğini gözlemlediniz mi? Bu değişiklikler hangi faktörlere bağlı olabilir
- ❖ Kültür nedir? Kültür denildiğinde aklınıza ilk gelen kelimeler nelerdir? Bu kelimeler sizin için neden önemlidir?
- ❖ Yardımlaşma ve dayanışma kavramlarının sizin için anlamı nedir? Bu kavramları nasıl tanımlarsınız?

GRUPLAR VE ROLLER

Öğrenme Çıktısı

SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme.

GRUP: Ortak amaçları, ilgi alanları veya özellikleri olan insanların bir araya gelerek oluşturduğu topluluklara grup denir.

Bir topluluğun grup olabilmesi için

- ❖ En az iki kişiden oluşan ve Ortak bir amaçları olan,
- ❖ Aralarında dayanışma ve iş birliği bulunması gerekir.

Aile (Üyesi olduğumuz ilk grup) **Futbol takımı, sınıfımız, arkadaş gruplarımız, kulüplerimiz...** Gruba örnektir.

Neden Gruplara Katılırız?

- ❖ **Güvenlik:** Bir araya gelerek kendimizi güvende hissederiz.
- ❖ **Ait Olma Hissi:** Bir gruba ait olmak bize değerli ve önemli olduğumuzu hissettirir.
- ❖ **Destek:** Zor zamanlarda grubumuzdan destek alırız.
- ❖ **Öğrenme:** Grup içinde yeni şeyler öğrenir ve becerilerimizi geliştiririz.

Gruplara Ait Olmanın Faydaları

- ❖ **Sosyal Beceriler:** Grup içinde iletişim kurmayı, iş birliği yapmayı ve sorunları çözmeyi öğrenir.
- ❖ **Özgüven:** Kendine güvenir ve yeteneklerine inanır.
- ❖ **Başarı:** Grup hedeflerine ulaşmak, kişisel başarıyı beraberinde getirir.

Soru Çözdüren Bilgi

Bir kişi aynı anda birden çok gruba üye olabilir. Üye olduğu gruplarda farklı rolleri bulunur.

Kavram Bilgi

KALABALIK

Rastgele bir araya gelen, belirli bir amacı olmayan insan topluluklarını ifade eder.

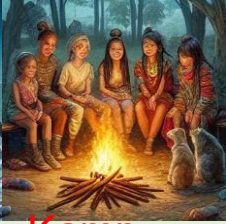
Aşağıda görsellere de hangi gruplar yer almaktadır. Boşluklara yazınız.

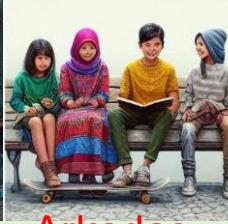
Aile Grubu

Futbol Takımı Grubu

Kamp Grubu

Arkadaş Grubu

Ders Çalışma Grubu

ROL: Bir grup içindeki her bireyin belirli görev ve sorumlulukları vardır. Bu görevlere rol denir.

Ailede: Evlat, çocuk, abi, kardeş...

Okulda: Öğrenci, Sınıf Başkanı, Ödev Kontrolçüsü...

Dışarıda (sokak, AVM...) Oyun Arkadaşı, Müşteri...

Gruplardaki Rollerin Önemi

İş Birliği: Farklı rollerdeki insanlar bir araya gelerek daha büyük işlere imza atabilirler.

Karar Verme: Herkesin farklı bakış açısı, daha iyi kararlar alınmasına yardımcı olur.

Sorumluluk Alma: Herkes kendi rolünü yerine getirerek sorumluluk alır.

Kişisel Gelişim: Farklı roller üstlenerek yeni beceriler kazanırız.

Görselde bir aileye ait roller gösterilmektedir. Aile üyelerinin hangi rollere sahip olduğunuz yazınız.

Soru Çözdüren Bilgi

Bir insan aynı anda birden fazla role sahip olabilir.

Rolümüz, içinde bulunduğumuz gruba veya kuruma göre değişebilir.

Bazı roller doğuştan (Evlatlık, kardeşlik.) bazı roller ise sonradan (Öğretmenlik, Müdürlük) kazanılır.

HAK: Yasaların ya da toplumun **kişilere tanıdığı olduğu yetkidir.** Eğitim, sağlık, güvenlik, yaşam... hakkı gibi.

Toplum içinde bulunduğumuz grup ve kurumlarda üstlendiğimiz role göre haklarımız da değişmektedir.

Okulda

- ❖ Teneffüse çıkmak
- ❖ Eğitim almak
- ❖ Kütüphaneden yararlanmak.

Evde

- ❖ Yeme, içme ve barınma gibi ihtiyaçlarımızın karşılanması
- ❖ Fikirlerimize saygı gösterilmesi gibi haklarımız vardır.

SORUMLULUK: Kişinin **üzerine düşen yükümlülüklerini zamanında yerine getirmesi ve davranışlarının sonuçlarını üstlenmesidir.**

- ❖ Trafik kurallarına uymak, okula zamanında gelmek, sınıfı temiz tutmak, ev işlerine yardım etmek, okul kurallarına uymak çevreyi temiz tutmak ... gibi sorumluluklarımız vardır.
- ❖ İçinde bulunduğumuz gruplara ve kurumlara karşı sorumluluklarımızı yerine getirdiğimizde sevilen, sayılan mutlu bireyler oluruz.

Soru Çözdüren Bilgi

Haklarımızın kullanımı sırasında başkalarının haklarına saygı göstermeli onların haklarını ihlal etmemeliyiz.

Soru Çözdüren Bilgi

İçinde bulunduğumuz gruplara ve kurumlara göre **sorumluluklarımız** değişmektedir.

Ülkemize Karşı Sorumluluklarımız

- ❖ Yasalara Uymak
- ❖ Askerlik Yapmak
- ❖ Vergi vermek
- ❖ Oy kullanmak

Evdeki Sorumluluklarımız

Kıyafetlerimizi Toplamak

Oyuncaklarımızı Toplamak

Yatağımızı Toplamak

Odamızı Temizlemek

Aşağıda verilen davranışların hak mı sorumluluk mu olduğunu işaretleyiniz.	HAK	SORUMLULUK
Her gün okuldan sonra ödevlerimi yaparım.		X
Okulda eğitim ve öğretim görmek	X	
Odama düzenli tutar, oyuncaklarımı ve yatağımı toplarım.		X
Okul kurallarına uyarım, bu yüzden sınıfta sessiz olur ve öğretmenimi dinlerim.		X
Devlet hastanelerinde ücretsiz tedavi olmak,	X	
Arkadaşlarımla okul bahçesinde oyun oynamak,	X	
Arkadaşıma karşı nazik ve saygılı olur, onlara iyi davranırım.		X
Güvenli bir çevrede yaşamak,	X	
Çevremi temiz tutarım, bu yüzden çöpümü çöp kutusuna atarım.		X
Aileme yardım eder, sofrayı kurar ve bulaşıkları toplarım.		X
Düşüncelerimi özgürce ifade etmek,	X	
Adil bir şekilde davranılmak,	X	

Aşağıdaki metni okuyunuz ve metinden Ali'nin haklarını sorumluluklarını ve rollerini bularak yazınız.

ALİNİN BİR GÜNÜ

Ali, sabah erkenden uyandı. Bugün okulda önemli bir sınavı vardı. Kahvaltısını yaptıktan sonra annesiyle vedalaşıp okula gitmek için yola çıktı. İyi bir eğitim almak, onun geleceği için çok önemliydi ve bu hakkı en iyi şekilde değerlendirmek için elinden geleni yapıyordu.

Okulda, Ali sınıf başkanıydı. Bu, ona bazı sorumluluklar yüklüyordu. Sınıf arkadaşlarının düzenini sağlamak, öğretmenlerine yardımcı olmak ve sınıfın ihtiyaçlarını iletmek onun görevlerindendi. Ali, bu sorumluluklarını yerine getirirken adil ve saygılı olmaya özen gösteriyordu.

Öğle arasında, Ali ve arkadaşları bahçede oyun oynadılar. Oyun, çocukların gelişimi için çok önemliydi ve Ali bu hakkını kullanarak enerjisini atıyordu. Oyun sırasında, arkadaşlarından biri düştü ve Ali hemen yanına giderek ona yardım etti. Çünkü Yardımseverlik çok iyi bir davranıştı.

Okuldan sonra, Ali evine döndü. Evde, annesine ev işlerinde yardımcı oldu. Sofrayı kurdu, bulaşıkları topladı ve küçük kardeşiyle ilgilendi. Aile içindeki bu sorumluluklar, Ali'nin evdeki rolünün bir parçasıydı. Ailesine karşı olan sorumluluklarını yerine getirmek, Ali'yi mutlu ediyordu.

Akşam yemeğinden sonra, Ali ödevlerini yaptı. Ödevlerini bitirdikten sonra, biraz kitap okudu. Kitap okumak, onun bilgiye erişimini sağlıyordu ve Ali bunu severek yapıyordu.

Günün sonunda, Ali yatağına uzandı ve gününü düşündü. Farklı rolleri ve sorumlulukları olan bir çocuktı ve bu rollerin her birini en iyi şekilde yerine getirmeye çalıştığını düşünerek uyudu.

Ali'nin Metinde Yer Alan

Hakları	Eğitim hakkı, Oyun hakkı, Saygı görme hakkı,Aile içi Haklar...
Sorumlulukları	Sınıfı düzene sokmak, Ev işlerine yardımcı olmak...
Rolleri	Öğrenci, Sınıf Başkanı, Aile Üyesi...

FARKLILIĞIMIZ ZENGİNLİĞİMİZDİR

Öğrenme Çıktısı

SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme

KÜLTÜR: Bir toplumda nesilden nesil'e aktarılan, yaşatılan örf, adet, gelenek, görenek, inanış, düşünce ve sanat varlıklarının tümüne denir.

- ❖ Kültür **toplumdan topluma değişiklik** gösterir. Örneğin Pizza İtalyanlara özgü bir yemekken Pide Lahmacun Bizim kültürümüze özgüdür.
- ❖ Kültür **Ülke içinde farklılıklar** gösterebilir. Örneğin Karadeniz yemek kültüründe hamsi önemli yer tutarken Güneydoğuda Et yemekleri önemli yer tutar.
- ❖ Aynı **toplumda zaman içinde değişiklikler** olabilir. Örneğin eskiden kültürümüzde olmayan sosyal medya platformları artık günlük hayatımızın bir parçası olmuştur.

Çevremizde kendi kültürümüzden farklı bir dil, kıyafet, yemek gibi kültürel öğelere sahip olan insanlar veya toplumlarla karşılaşabiliriz. Bu kültürlerle saygı duymak, birlikte yaşamamızın temel şartıdır. Bunu farklı kültürlerle karşı hoşgörümlü olarak, önyargılardan kaçınarak, farklılıkları zenginlik olarak görerek sağlayabiliriz.

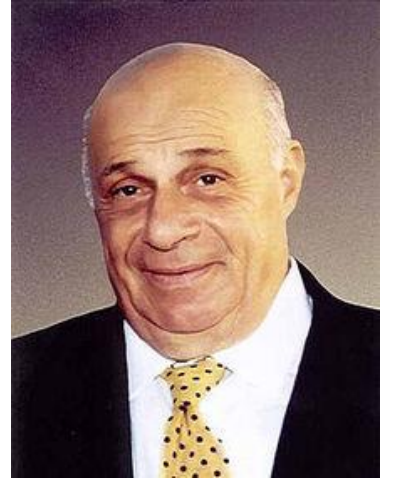
Soru Çözdüren Bilgim

Dünyada birçok farklı kültür mevcuttur ve **her kültürün kendine özgü özellikleri** vardır.

Ülkemiz ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında kuvvetli bağlar yer almaktadır.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ (KKTC)

Osmanlı Devleti 1571 yılında Kıbrıs adasını fethetmesi ile Türk hakimiyeti başlayan ada 1877-1878 Osmanlı Rus savaşı sırasında İngiliz hakimiyetine girdi. Uzun yıllar İngiliz hakimiyetinde kalan adada Türk ve Rumlar birlikte yaşadı. Rumların devletleşme çabalarına karşılık Türklerde çeşitli çalışmalar yaptı. 1957 yılında Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT) kurdular. 1960'ta kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nde her iki toplum da %70 Rum-%30 Türk oranında her kurumda temsil hakkına sahipti. Cumhurbaşkanı III. Makarios'un Türklere tanınan hakları geri ortadan kaldırma planı adada çatışma ortamının ortaya çıkmasına neden oldu. 1963'te meydana gelen kanlı Noel olayında 364 Kıbrıs türkü şehit oldu, 25 bin civarı Türk göç etmek zorunda kaldı. Yunanistan'ın adayı Yunanistan'a bağlama çabaları ve artan katliamlar sonucu 1974'te Türkiye adaya müdahale ederek adanın %37'sini ele geçirdi. 15 Kasım 1983'te Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan edildi. KKTC'nin kuruluş bildirgesini kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş okudu.

Rauf Denktaş kurucu cumhurbaşkanı

KKTC BAYRAĞI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Tarih ev Köken, Dil, Din ve İnanç, Gelenek ve Görenekler, Sanat ve Müzik, Geleneksel giyim kuşam ve Yemek kültürü gibi birçok açıdan benzer özelliklere sahiptir.

Farklı ülkelere özgü bazı örnekleri inceleyerek bu ülkelerin kültürel özelliklerinin bizim kültürümüzle farklı ve benzer yönlerini belirleyiniz.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Bir Düğün Geleneği

KKTC'de düğün öncesi düzenlenen kına gecesi, gelin ve damadın aileleri ve arkadaşlarıyla birlikte kutladığı önemli bir etkinliktir. Kına gecesi, genellikle gelinin evinde veya özel bir mekânda yapılır. Bu gece, gelinin ellerine ve ayaklarına kına yakılmasıyla başlar.

Kına gecesinde, geleneksel Kıbrıs müzikleri çalınır ve halk dansları yapılır. Özellikle "karşılamalar" ve "mendil oyunları" gibi danslar, bu gecenin vazgeçilmezlerindendir.

KKTC'de bir kına eğlencesi. (Görsel detaykibris.com adresinde alınmıştır.)

İspanya'da Bir Düğün Geleneği

İspanya'da düğün sırasında gelinin babası damada bir saat verirken, damat da geline "arras" adı verilen 13 altın para verir. Bu ritüel, çiftin varlıklarını ve gelecekte kazanacaklarını paylaşmalarını sembolize eder.

Japonya'da Bir Düğün Geleneği

Japon düğünlerinde gelin ve damat kimono giyer ve sake paylaşımı yaparlar. Ardından üç farklı kâsedan piriç yudumlarlar. Bu ritüeller, çiftin birlikteliğini ve uyumunu sembolize eder.

Yunanistan'da Bir Düğün Geleneği

Yunanistan'da gelinler, kötü ruhları kovmak amacıyla kırmızı veya sarı tonlarda duvak benzeri örtüler takarlar. Ayrıca düğün yatağında erkek bebek zıplatma gibi gelenekler de bulunur.

Pakistan'da Bir Düğün Geleneği

Pakistan'da damat adayı, kız tarafının zorlu sınavından geçmek zorundadır. Bu sınav, kız tarafının damada çeşitli hakaretlerini de içerir. Damat, tüm bunlara katlanabilecek kadar soğukkanlı olduğunu göstermek zorundadır.

Brezilya'da Bir Düğün Geleneği

Brezilya'da gelinin evlenmemiş arkadaşları, gelinliğin iç kısmına adlarını yazarak en yakın zamanda uygun bir eş bulacaklarına inanırlar. Ayrıca düğün, "bem-casado" isimli tatlı olmadan olmaz.

Hindistan'da Bir Düğün Geleneği

Hindistan'da düğün kutlamaları genellikle 3-5 gün sürer. Gelin, beyaz gelinlik yerine "sari" denilen özel bir giysi giyer. Ayrıca gelinin el ve ayaklarına yapılan "mehndi" desenleri de düğünün olmazsa olmazlarından.

İncelediğimiz Kültürel özelliklerin bizim kültürümüzle benzerlik ve farklılıklarını belirleyelim.

Benzerlikler

Geline Altın takmak, Düğün kültürünün tüm kültürlerde özel bir yeri olması, Düğünde özel kıyafetler tercih etmek...

Farklılıklar

Düğünün süresi, Düğün yemekleri, Gelinin giydiği kıyafetler, Düğündeki ritüeller...

Ülkemizin kültürü ile farklı kültürlerin Sanat, Yemek, Müzik, Giyim, Kutlama ve Gelenek Görenekler açısından karşılaştırılmasını inceleyelim.

SANAT

Türk Kültürü: Türk sanatında özellikle minyatür, hat ve çini sanatı öne çıkar.

Japon Kültürü: Japonya'da ise geleneksel sanatlar arasında ikebana (çiçek düzenleme sanatı), origami (kağıt katlama sanatı) ve ukiyo-e (tahta baskı resim sanatı) bulunur. Bu sanatlar doğa ve sadelik temalarını işler.

MÜZİK

Türk Kültürü: Türk müziği, makam sistemine dayalıdır ve bağlama, ney, ud gibi enstrümanlar kullanılır. Türk halk müziği ve sanat müziği, zengin melodik yapısıyla dikkat çeker.

Batı Kültürü: Batı müziği ise nota sistemine dayanır ve piyano, keman, gitar gibi enstrümanlar yaygındır. Klasik müzik, caz ve rock gibi çeşitli türler bulunur.

KUTLAMA

Türk Kültürü: Türkiye'de Ramazan ve Kurban Bayramları, düğünler ve sünnet törenleri önemli kutlamalardır. Bu etkinliklerde aile ve arkadaşlar bir araya gelir.

Meksika Kültürü: Meksika'da ise Ölüler Günü (Día de los Muertos) ve Cinco de Mayo gibi kutlamalar öne çıkar. Renkli kostümler ve danslar bu kutlamaların ayrılmaz bir parçasıdır.

YEMEK

Türk Kültürü: Türk mutfağı, kebaplar, börekler, zeytinyağlılar ve tatlılar (baklava, lokum) ile ünlüdür. Baharatlar ve zeytinyağı sıkça kullanılır.

İtalyan Kültürü: İtalyan mutfağı ise pizza, makarna, risotto ve tiramisu gibi lezzetleriyle bilinir. Zeytinyağı, domates ve peynir temel malzemelerdir.

GIYİM

Türk Kültürü: Geleneksel Türk giyimi, şalvar, kaftan ve fes gibi kıyafetleri içerir. Özellikle kadınların başörtüleri ve işlemeli elbiseleri dikkat çeker.

Hint Kültürü: Hindistan'da ise sarı ve dhoti gibi geleneksel kıyafetler yaygındır. Renkli ve desenli kumaşlar, altın işlemlerle süslenir

GELENEK VE GÖRENEKLER

Türk Kültürü: Türk geleneklerinde misafirperverlik, büyüklerin elini öpme ve bayramlarda şeker ikramı gibi adetler bulunur.

Çin Kültürü: Çin'de ise Ay Yeni Yılı, ejderha dansları ve kırmızı zarflarda para hediye etme gibi gelenekler yaygındır

Aşağıdaki metni inceleyiniz ve metin ile ilgili soruyu cevaplayınız.

KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİN GÜCÜ

Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen uluslararası bir konferans, dünyanın dört bir yanından gelen katılımcıları ağırlıyordu. Konferansın amacı, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için farklı kültürel perspektifleri bir araya getirmektir. Japonya'dan gelen bir bilim insanı, tarım teknolojileri üzerine yaptığı sunumda, geleneksel Japon tarım yöntemlerinin modern tekniklerle nasıl harmanlandığını anlattı. Bu sunum, Afrika'dan gelen bir çiftçinin dikkatini çekti ve iki uzman, kendi deneyimlerini paylaşarak yeni çözümler üretmeye başladılar.

Bir başka örnek, uluslararası bir müzik festivalinde yaşandı. Brezilya'dan gelen bir samba grubu, Hindistan'dan gelen bir klasik müzik topluluğu ile sahne aldı. Farklı ritimler ve melodiler, izleyicilere unutulmaz bir müzik deneyimi sundu. Bu performans, kültürel sınırların ötesinde bir bağ kurmanın mümkün olduğunu gösterdi.

Bir diğer olay ise, çok uluslu bir şirketin düzenlediği ekip çalışması etkinliğinde gerçekleşti. Farklı ülkelerden gelen çalışanlar, bir araya gelerek yeni bir ürün geliştirmek için beyin fırtınası yaptılar. Alman mühendislik disiplini, İtalyan yaratıcılığı ve Amerikan girişimciliği birleşerek, yenilikçi bir ürün ortaya çıkardı. Bu süreç, farklı kültürel özelliklerin nasıl bir araya gelerek büyük başarıları imza atabileceğini gösterdi.

Okuduğumuz metinden yola çıkarak farklı kültürel özelliklere sahip insanların bir araya gelmesini gerektiren durumları tespit ederek yazınız.

Sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, kültürel bağlar kurmak, deneyimlerini paylaşmak, iş birliğini geliştirmek...

Aşağıdaki görseli inceleyerek farklı kültürlere ait geleneksel kıyafetlerin farklı renk ve şekillerde olması sizlere neler hissettirmektedir. Yazınız.

Öğrenci kendi duygularını yazacak

Farklı kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisi oldukça büyüktür. İşte bu etkilerden bazıları:

Toplumsal Uyum ve Barış

Farklı kültürlere saygı duymak, toplum içinde uyumu ve barışı teşvik eder. İnsanlar birbirlerinin farklılıklarını kabul edip saygı gösterdiklerinde, anlaşmazlıklar ve çatışmalar azalır.

Karşılıklı Öğrenme ve Zenginleşme

Kültürel çeşitlilik, toplumların daha dinamik ve yaratıcı olmasını sağlar. Farklı kültürlere sahip insanların bir araya gelmesi, karşılıklı öğrenmeyi ve zenginleşmeyi teşvik eder.

Empati ve Hoşgörü

Farklı kültürel özelliklere saygı duymak, empati ve hoşgörü artırır. İnsanlar, başkalarının bakış açılarını anlamaya çalıştıkça, daha anlayışlı ve hoşgörülü olurlar.

Sosyal Dayanışma

Kültürel çeşitliliğe saygı, sosyal dayanışmayı güçlendirir. İnsanlar, farklı kültürel geçmişlere sahip olsalar bile, ortak değerler ve hedefler etrafında birleşebilirler.

Yaratıcılık ve Yenilik

Farklı kültürel perspektifler, yaratıcılığı ve yeniliği teşvik eder. İş yaşamında ve toplumsal projelerde, çeşitli bakış açıları daha yaratıcı ve etkili çözümler üretilmesine yardımcı olur.

Kültürel Zenginlik

Farklı kültürel özelliklere saygı duymak, kültürel zenginliği korur ve geliştirir. Bu, toplumların kültürel miraslarını ve geleneklerini yaşatmalarına olanak tanır.

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ

Öğrenme Çıktısı

SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme

İnsan toplumsal bir varlıktır. Tüm ihtiyaçlarını tek başına karşılayamaz. Diğer insanlara yardım eder ve onlardan yardım alır. Yardımlaşma ve dayanışma, hayatımızın vazgeçilmez değerleridir.

Yardımseverlik: Herhangi bir **karşılık beklemeden** yardıma ihtiyacı olanlara maddi ve manevi **yardımda bulunmadır**.

Dayanışma: Bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı bağlanmasıdır.

Tarih boyunca **toplumumuz** toplumsal **dayanışmaya önem vermiş** ve toplumsal dayanışmayı sağlayan kurum ve kuruluşlar kurmuştur. Her türlü tehlikeye karşı birlikte hareket etmiş ve toplumun içinde yardımlaşmayı arttırmak için **vakıflar oluşturulmuş, aşevleri kurulmuş, sadaka ve zekât** ile muhtaç olan insanlara yalnız olmadıkları hissettirilmiştir.

Sadaka Taşı: Selçuklu ve Osmanlı döneminde cami avlusuna ya da meydanlara konulan üzeri oyulmuş taşlardır. Varlıklı insanlar buraya para bırakır ve ihtiyaç sahipleri gecenin geç saatlerinde buradan ihtiyacı kadar parayı alır ve ihtiyacını giderirdi. Bu taşlar "Bir elin verdiğini diğer el görmeyecek." sözünün canlanmış hâlidir.

Vakıflar: Selçuklu ve Osmanlı döneminde toplumun eğitim sağlık gibi birçok ihtiyacını karşılamak amacıyla varlıklı kişiler tarafından kurulmuş olan kurumlardır. Bu kurumlar toplumun ihtiyaçlarını ücretsiz şekilde karşılamıştır.

Tekalif-i Milliye Emirleri: Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Mustafa Kemal Atatürk tarafından 7-8 Ağustos 1921 tarihlerinde yayımlanan emirden oluşur. Bu emirler, Türk halkının dayanışma ve yardımlaşma ruhunu ortaya koymuştur. Halk, elindeki silah ve cephaneyi orduya teslim etmiş, binek hayvanlarını ve taşıt araçlarını orduya vermiştir. Ayrıca, demirci, dökümcü, nalbant, terzi ve marangoz gibi iş sahipleri ordunun emrinde çalışmıştır. Bu yardımlaşma ve seferberlik, Türk milletinin birlik ve beraberlik içinde hareket ederek zorlukların üstesinden gelebileceğini göstermiştir.

Soru Çözdüren Bilgim

Yardımlaşma ve Dayanışma ile bireylerde **Empati, Sorumluluk, Fedakârlık, İnsan Sevgisi, Güven, Saygı, Toplumsal bağlılık, Hoşgörü, Adalet** gibi duygular gelişir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Destekleyen Bazı Kurum ve Kuruluşlarımız.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

Ülkemizde sosyal yardım hizmetlerini en yaygın, kapsamlı ve organize biçimde yürüten devlet kurumudur. Sosyal yardımların hedef kitlesi sosyal güvencesi bulunmayan ihtiyaç sahibi vatandaşlardır.

Darüşşafaka

Başarılı ancak Yoksul ve yetim çocukların her türlü eğitim ihtiyacını karşılamak için kurulmuştur.

Darüşşafaka
1863 CEMİYET

Kızılay

1868 yılında Hilal-i Ahmer adıyla kurulmuştur. Kuruluşa "Kızılay" adını Mustafa Kemal Atatürk vermiştir. Afetlerde ve olağan dönemlerde korumasız ve ihtiyaç sahiplerine yardım sağlamak, toplumda yardımlaşmayı geliştirmek ve kan ihtiyacını karşılamak amacıyla hizmet vermektedir

Türk Silahlı Kuvvetleri Mehmetçik Vakfı

Ülkemizin ve milletimizin güvenliği için canlarını hiçe sayarak görev yapan erbaş ve erlerimizden şehit olan veya herhangi bir nedenle hayatını kaybedenlerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazilere yardım eden kurumdur.

Darülaceze

1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuştur. Darülaceze din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep farkı gözetmeksizin muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur.

Lösev (Lösemili Çocuklar Vakfı)

Ülkemizin ve milletimizin güvenliği için canlarını hiçe sayarak görev yapan erbaş ve erlerimizden şehit olan veya herhangi bir nedenle hayatını kaybedenlerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazilere yardım eden kurumdur.

Yaptığımız incelemelerden hareketle sizlerde yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine ilişkin günlük hayattan ve yakın çevreden örnekler veriniz.

Öğrencilerin örnek vermesi sağlanacak

Aşağıda verilen metni inceleyerek bu olayın toplumsal birliği sürdürmeye etkisini metnin altında yer alan bölüme yazınız.

Deprem Sonrası Toplumsal Dayanışma

2023 yılında, Ülkemizin güney doğusunda büyük bir deprem meydana geldi. Bu doğal afet, binlerce insanın evsiz kalmasına ve temel ihtiyaçlarını karşılayamamasına neden oldu. Depremi hemen ardından, yerel ve ulusal düzeyde birçok yardım ve dayanışma faaliyeti başlatıldı. Yerel marketler ve restoranlar, depremzedelere ücretsiz gıda ve su sağladı. Gönüllüler, bu yardımları ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak için gece gündüz çalıştı. Oteller ve pansiyonlar, evsiz kalan insanlara kapılarını açtı. Ayrıca, geçici barınma alanları kuruldu ve çadırlar dağıtıldı. Psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları, depremzedelere psikolojik destek sağladı. Bu hizmetler, travma yaşayan bireylerin duygusal iyileşmesine yardımcı oldu. Ülke genelinde düzenlenen bağış kampanyaları ile milyonlarca lira toplandı. Bu fonlar, depremzedelerin yeniden inşa sürecinde kullanılmak üzere ayrıldı.

Yaşanan deprem felaketi sonrası insanlarda Empati ve Birlik Duygusunun Artmış, Gönüllülük ve Sosyal sorumluluk duygusu gelişmiş, toplumsal bilinç artmıştır. Bu sayede toplumsal birlik ve beraberlik olumlu yönde etkilenmiştir.

Sizlerde bu örneklerden, kendi deneyimlerinizden ve yakın çevrenizden edindiğiniz bilgilerden yola çıkarak çocuklar, yaşlılar veya okullara yönelik örnek bir sosyal sorumluluk projesi tasarlayınız. Tasarladığınız projeler içinden birini seçerek hayata geçiriniz.

Projenin Adı:

Projenin Kapsamı:

Örnek Proje:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplandırınız.

1. Rol nedir?

- A) Bir kişinin bir işte ya da grupta üzerine düşen görevidir.
- B) Filmlerdeki karakterlerin canlandırılmasıdır.
- C) Sadece okulda üstlenilen görevlerdir.
- D) Sadece aile içinde üstlenilen görevlerdir.

2. Bir topluluğun grup olabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) En az üç kişiden oluşması
- B) Ortak bir amaçlarının olması
- C) Aralarında rekabet olması
- D) Sadece aile üyelerinden oluşması

3. Aşağıdakilerden hangisi okulda sahip olduğumuz haklardan biridir?

- A) Teneffüse çıkmak
- B) Evde yemek yemek
- C) Aile içinde fikirlerimize saygı gösterilmesi
- D) Sokakta oyun oynamak

4. Aşağıdakilerden hangisi bir insanın aynı anda sahip olabileceği rollerden biridir?

- A) Sadece öğrenci olmak
- B) Hem evlat hem de öğrenci olmak
- C) Sadece kardeş olmak
- D) Sadece müşteri olmak

5. Aşağıdakilerden hangisi bir grubun özelliklerinden biridir?

- A) Ortak bir amaçlarının olması
- B) Sadece iki kişiden oluşması
- C) Aralarında dayanışma ve iş birliği bulunmaması
- D) Sadece arkadaşlardan oluşması

6. Kültür nedir?

- A) Bir toplumda nesilden nesile aktarılan örf, adet, gelenek, görenek, inanış, düşünce ve sanat varlıklarının tümüdür.
- B) Sadece yemek kültürüdür.
- C) Sadece sanat ve müzikle ilgilidir.
- D) Sadece sosyal medya platformlarıdır.

7. Aşağıdakilerden hangisi kültürün toplumdan topluma değişiklik gösterebileceğine bir örnektir?

- A) Pizza İtalyanlara özgü bir yemekken Pide Lahmacun bizim kültürümüze özgüdür.
- B) Karadeniz yemek kültüründe hamsi önemli yer tutarken Güneydoğuda et yemekleri önemli yer tutar.
- C) Sosyal medya platformları artık günlük hayatımızın bir parçası olmuştur.
- D) İnsanlar birbirlerinin farklılıklarını kabul edip saygı gösterdiklerinde, anlaşmazlıklar ve çatışmalar azalır.

8. Aşağıdakilerden hangisi kültürel çeşitliliğin topluma katkılarından biridir?

- A) Sadece bir kültürün baskın olması
- B) Kültürel mirasların yok olması
- C) Sosyal medya kullanımının artması
- D) Farklı kültürlere sahip insanların bir araya gelmesi,

9. Farklı kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisi nedir?

- A) Anlaşmazlıklar ve çatışmaların artması
- B) Toplum içinde uyumu ve barışı teşvik eder.
- C) Kültürel zenginliğin azalması
- D) Sosyal dayanışmanın zayıflaması

10. Aşağıdakilerden hangisi kültürel çeşitliliğe saygının bir sonucudur?

- A) Yaratıcılık ve yeniliğin azalması
- B) Sosyal dayanışmanın güçlenmesi
- C) Kültürel mirasların kaybolması
- D) Farklı kültürel perspektiflerin yok olması

11. Yardımseverlik nedir?

- A) Karşılık beklemeden yardıma ihtiyacı olanlara maddi ve manevi yardımda bulunmaktır.
- B) Sadece maddi yardımda bulunmaktır.
- C) Sadece manevi yardımda bulunmaktır.
- D) Yardım ederken karşılık beklemektir.

12.Vakıflar ne amaçla kurulmuştur?

- A) Toplumun eğitim, sağlık gibi birçok ihtiyacını karşılamak amacıyla varlıklı kişiler tarafından kurulmuştur.
- B) Sadece eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuştur.
- C) Sadece sağlık ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuştur.
- D) Sadece sosyal yardım amacıyla kurulmuştur.

13.Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün hedef kitlesi kimlerdir?

- A) Sadece çocuklardır.
- B) Sadece yaşlılardır.
- C) Sosyal güvencesi bulunmayan ihtiyaç sahibi vatandaşlardır.
- D) Sadece engellilerdir.

14.Darüşşafaka'nın amacı nedir?

- A) Başarılı ancak yoksul ve yetim çocukların her türlü eğitim ihtiyacını karşılamaktır.
- B) Sadece yetim çocukların eğitim ihtiyacını karşılamaktır.
- C) Sadece yoksul çocukların eğitim ihtiyacını karşılamaktır.
- D) Sadece başarılı çocukların eğitim ihtiyacını karşılamaktır.

15.LÖSEV'in amacı nedir?

- A) Sadece lösemili çocuklara eğitim vermek
- B) Lösemili ve kanser hastası çocukların sağlık ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak
- C) Sadece kanser hastalarına yardım etmek
- D) Sadece sosyal etkinlikler düzenlemek

16.Darülaceze'nin kuruluş amacı nedir?

- A) Sadece çocuklara hizmet vermek
- B) Muhtaç insanlara din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep farkı gözetmeksizin hizmet vermek
- C) Sadece yaşlılara hizmet vermek
- D) Sadece kadınlara hizmet vermek

1A-2B-3A-4B-5A-6A-7B-8B-9D-10B- 11A-12A-13C-14A-15B-16B

Aşağıda verilen Kolay, Orta ve Zor seviye soruları cevaplandırınız.

Kolay Sorular:

1.Grup Nedir? Bir topluluğun grup olabilmesi için gerekli olan özellikleri açıklayınız.

Ortak bir amaç, ilgi veya kimlik etrafında bir araya gelmiş, düzenli olarak etkileşimde bulunan iki veya daha fazla kişiden oluşan bir topluluktur. Bir topluluğun grup olması için en az birbirinin farkında iki kişi olmalı ve bir ortak amaca sahip olmalıdır.

2.Rol Nedir? Toplumsal rollerimize örnekler veriniz.

Bir bireyin toplum içindeki konumuna bağlı olarak üstlendiği, o konumdan beklenen davranış ve sorumluluklar bütünüdür.Öğrenci, çalışan, anne baba.

3.Kültür Nedir? Kültürün toplumdan topluma nasıl değişiklik gösterebileceğini bir örnekle açıklayınız.

Kültür, bir toplumda nesilden nesile aktarılan, ortak inançlar, değerler, gelenekler, görenekler, sanat, dil ve yaşam tarzı gibi öğelerin tümünü denir. Türk yemek kültürü ile Çin yemek kültürü birbirinden farklıdır.

Orta Seviyeli Sorular

4. Farklı rollere sahip insanların bir araya gelerek gerçekleştirdikleri iş birliğini bir örnekle açıklayınız

Bir hastanede: Doktorlar, hemşireler, teknisyenler, idari personel gibi farklı rollerdeki insanlar, hastaların sağlığı için birlikte çalışır.

Bir şirkette: CEO, yöneticiler, pazarlama uzmanları, üretim çalışanları gibi farklı rollerdeki insanlar, şirketin hedeflerine ulaşması için birlikte çalışır.

5. Okulda sahip olduğunuz bir hak ve bu hakka karşılık gelen bir sorumluluğunuzu açıklayınız

Okulda sahip olduğumuz hakkımız eğitim almak, sorumluluğumuz ise derslerimize düzenli çalışmak.

6. Farklı kültürlere sahip insanların bir araya gelmesinin toplumsal dayanışmaya nasıl katkı sağladığını açıklayınız

Farklı kültürlere sahip insanların bir araya gelmesi, toplumsal dayanışmayı güçlendiren, ön yargıları azaltan ve bireylerin kişisel gelişimine katkı sağlayan önemli bir faktördür. Kültürel çeşitlilik, toplumların zenginliği ve canlılığı için vazgeçilmez bir unsurdur.

Zor Sorular:

7. Bir kişinin aynı anda birden fazla role sahip olabileceğini göz önünde bulundurarak, bu durumun sosyal hayat üzerindeki etkilerini tartışınız.

Bir kişinin aynı anda birden fazla role sahip olması, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde önemli etkiler yaratır. Bu durum, bireylerin kimliklerini şekillendirirken, aynı zamanda sosyal ilişkileri ve toplumsal yapıyı da etkiler. Bireylerin farklı roller arasında denge kurmaları ve sosyal ilişkilerde başarılı olmaları için, kendi iç dünyalarıyla ilgili farkındalık kazanmaları ve sosyal becerilerini geliştirmeleri önemlidir.

8. Farklı kültürel özelliklere saygı duymanın toplumsal uyum ve yaratıcılık üzerindeki etkilerini değerlendiriniz

Farklı kültürel özelliklere saygı duymak, toplumların daha uyumlu, yaratıcı ve zenginleşmiş bir yapıya kavuşmasına önemli katkılar sağlar. Bu sayede, insanlar arasındaki bağlar güçlenir, önyargılar azalır ve toplumsal huzur artar. Aynı zamanda, farklı kültürlerin bir araya gelmesi, yeni fikirlerin ortaya çıkmasına ve inovasyonun gelişmesine olanak tanır.

8. Tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmanın toplumların birliği ve devamlılığı üzerindeki etkilerini açıklayınız.

Yardımlaşma ve dayanışma, insanlık tarihinin başlangıcından itibaren toplumların bir arada yaşamasını ve gelişmesini sağlayan temel değerler olmuştur. İnsanlar yardımlaşarak avlanmış, yardımlaşarak üretim yapmış yardımlaşarak ayakta kalabilmiştir.